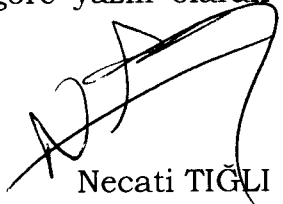


TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

43392

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını dilerim.
10.03.2021


Necati TİĞLİ
Giresun Milletvekili

Giresun'un Çanakçı ilçesi sınırları içindeki Görele Çayı (Çanakçı Deresi) üzerine kurulması planlanan 5. HES projesinin 2019 yılı Ekim ayında Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) süreci başlatılmıştır. HES projesine ait "Nihai Rapor" 01.03.2021 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın sitesinde yayınlanarak askıya çıkarılmıştır. 09.03.2021 tarihinde Akköy, Karabörk ve Sarayköy Muhtarlıkları ve Çanakçı Belediyesine ulaştırılan ÇED raporunun askı süresi ardından süreç hızla işlemeye başlayacaktır.

Bahsi geçen dere üzerinde mevcut 4 adet HES bulunmaktadır. Çanakçı-1 HES, Telli HES, Gecür HES, Kahraman HES faaliyette bulunanlarıdır. Çanakçı-1 ile Görele Regülatörü ve HES arasında 750metre mesafe bulunmaktadır. Sis dağından Karadeniz'e kadar yaklaşık 30 km dere yatağı bulunan Çanakçı deresinin suyunun tünellere hapsedilerek 7 km'lik dere yatağı boyunca yaklaşık 250 dönüm araziye denk gelen alana bırakılacak % 11'lik can suyu ile çölleşmeye terk edilecektir. Hayata geçirilen ve proje aşamasında bulunan diğer HES'ler sonucu vadi boyunca çölleşme kaçınılmaz bir gerçektir.

Yapılmak istenen, beşinci HES projesi kurulu bulunanların en büyüğü olma özelliğini de taşıyacaktır. Vadi boyunca regülatör ve HES arasında, UNESCO Acil koruma gerektiren somut olmayan kültürel miras listesindeki 'Kuşdili'nin anavatanı Kuşköy'ün ulaşım yolu bulunmaktadır. Çanakçı Kaymakamlığı dereye tükenmekte olan kırmızı benekli alabalık bırakarak neslinin devamını sağlamaya çalışmıştır. HES projesi ardından göç yolları kapanarak nesli tamamen tükenecektir.

Konuya ilişkin olarak:

1. Çanakçı Deresinde Milletlerarası Anlaşmalara (BERN Sözleşmesi) göre kesin koruma altında olması gereken Avrasya Su Samuru-Lutra Lutra'lar yaşamaktadır. Nadir bulunan bir türlerin ve yaşam alanlarının bu projeye yok edilmesine seyirci mi kalacaksınız?
2. Sis Dağı ve Kızılali Dağlarının beslediği Çanakçı Deresi üzerinde bulunan 4 HES ile zaten doğal dengesi bozulmuş vadiye yeni bir proje yeni felaketler yaşatmak değilse nedir?

3. Çanakçı Deresine 10/06/2020 tarihinde Çanakçı Kaymakamlığı tarafından 3000 adet kırmızı benekli alabalık salınmıştır. Bir taraftan Kırmızı benekli alabalık nesli devlet eliyle kurtarılmaya çalışılırken diğer taraftan neslin tükenmesine sebep olacak bu projeye izin verilmesi devlet akıyla örtüşmekte midir?
4. ÇED raporunda bu hususlara ilişkin bakanlığınızdan görüş alınmış mıdır?